Maa- ja metsätalousministeriö Neuvostoraportti EU/12/2025-MMM-14

Muroma Hanna, Kallio Matias, Ratasvuori Heta, Hörman Ari, Juhola Charlotta 29.1.2025

Maatalous- ja kalastusneuvoston 27.1.2025 neuvostoraportti

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 27.1.2025

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontui Brysselissä 27.1.2025. Suomea kokouksessa edusti maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah.

Puola esitteli neuvostolle puheenjohtajakautensa työohjelman. Puolan puheenjohtajakauden prioriteetti on turvallisuus, joka on vahvasti kytköksissä ruokaturvaan. EU:n viljelijöillä on tärkeä rooli ruokaturvan takaamisessa Euroopan kansalaisille.

Keskustelussa asetusehdotuksista koskien yhteisen markkinajärjestelyasetuksen muutosta ja hyvän kauppatavan vastaisia käytäntöjä koskevien sääntöjen rajat ylittävää täytäntöönpanoa jäsenvaltiot suhtautuivat myönteisesti molempiin ehdotuksiin. Jäsenvaltiot pitivät tärkeänä viljelijän aseman parantamista sekä sitä, että ehdotukset eivät lisää kohtuuttomasti hallinnollista taakkaa.

Keskustelussa yhteisen maatalouspolitiikan sääntöjen yksinkertaistamisesta jäsenvaltiot jakoivat yhteisen tahtotilan tarpeesta yksinkertaistaa yhteisen maatalouspolitiikan sääntöjä. Kaikki jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä siitä, että vuotuista tuloksellisuus- ja hyväksymismenettelyä tulisi yksinkertaistaa. Vihreän arkkitehtuurin osalta monet jäsenvaltiot kannattivat muutoksia ehdollisuuden GAEC-vaatimusten soveltamisessa.

Maatalousministerit keskustelivat maatalouskomissaari Hansenin kanssa EU:n maataloustuotteiden kansainvälisen kaupan tilanteesta. Mercosurin ja Mexicon kanssa on hiljattain päästy neuvotteluratkaisuihin, jotka nähtiin pääosin myönteisinä, mutta kuultiin myös maatalouden herkkyyksiä painottavia äänenpainoja. Maatalouskomissaari kertoi 1 miljardin kompensaatiorahastosta, josta moni jäsenvaltio oli kiinnostunut. Jäsenvaltiot katsoivat kattavamman kumulatiivisen vaikutusarvion tarpeelliseksi. Luxembourgin nostama muiden asioiden kohta liittyen oikeudenmukaisia periaatteita tuontituotteissa sallituista torjunta-ainejäämistä sai laajaa kannatusta jäsenvaltioilta ja myös maatalouskomissaari Hansen kertoi komission olevan valmis tutkimaan asiaa.

Maatalous- ja kalastusneuvoston muissa asioissa käsiteltiin muun muassa Espanjan, Ranskan ja Italian esille nostamaa asiaa Läntisen Välimeren kalastuksen hoidosta, tarpeesta muuttaa alueen monivuotista suunnitelmaa ja kehittää tieteellisiä arvioita. Asia sai tukea usealta jäsenvaltiolta. Myös muiden monivuotisten suunnitelmien muuttaminen sai kannatusta. Komissio haluaa ensin parantaa nykyisen lainsäädännön toimeenpanoa ja odottaa yhteisen kalastuspolitiikan arvioinnin tuloksia.

Maatalous- ja kalastusneuvoston seuraava kokous järjestetään Brysselissä 24.2.2025.

1. Esityslistan hyväksyminen (5376/1/25/REV1)

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 5376/1/25/REV1 mukaisesti.

2. A-kohtien hyväksyminen (5542/25)

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 5542/25 mukaisesti.

3. Puheenjohtajavaltion työohjelma (Muroma)

Puheenjohtajavaltio esittelee

Puolan maatalousministeri **Czesław Siekierski** esitteli Puolan puheenjohtajakauden työohjelman. Yksi Puolan prioriteeteista on turvallisuus, joka on vahvasti kytköksissä ruokaturvaan. Puheenjohtaja totesi, että viime vuosina on nähty, että EU:n viljelijöillä on tärkeä rooli ruokaturvan takaamisessa Euroopan kansalaisille.

Puheenjohtajan mukaan Puolan puheenjohtajuuskauden yksi prioriteetti on keskittyminen ruokaan ja maanviljelyyn. Yhteisen maatalouspolitiikan tulee olla mukana resilienssin ja kilpailukyvyn vahvistamisessa. Maaseutualueiden kasvua tulee tukea, yhteistä maatalouspolitiikkaa tulee yksinkertaistaa ja tulee varmistaa, että budjetissa on tarpeellinen rahoitus yhteiselle maatalouspolitiikalle. Myös tuleva laajentuminen pitää ottaa huomioon. Maaseutualueiden resilienssiä täytyy vahvistaa, ja maaseutualueiden tulisi olla kasvuprosesseissa vahvemmin mukana. Puola korostaa innovoinnin, tutkimuksen ja digitalisaation roolia, jotta voidaan vahvistaa kilpailukykyä ja ruokaturvaa. Digitalisaatiota maataloudessa käsittelevä konferenssi järjestetään Puolan puheenjohtajakauden aikana Varsovassa.

Puolan puheenjohtajakaudella keskustellaan asetusehdotuksista koskien yhteisen markkinajärjestelyasetuksen muutosta ja epäreiluja kauppatapoja rajat ylittävässä kaupassa. Puolan kaudella keskustellaan myös sadan päivän maataloutta ja ruokaa koskevasta visiosta, kauppaan liittyvistä maatalouskysymyksistä ja maatalouden markkinatilanteesta. Työtä eläinten kuljetuksia käsittelevän asetusehdotuksen kanssa jatketaan, ja Euroopan parlamentin kanssa neuvotellaan kissojen ja koirien hyvinvointia käsittelevästä asetusehdotuksesta. Puola jatkaa työtä myös uusia genomitekniikoita (NGT) koskevan asetusehdotuksen kanssa. Kalastuksen suhteen Puolalle on tärkeää, että Euroopan kalatalousala pystyy toimimaan kilpailukykyisesti, ja että alueellinen hallinnointi toimii kolmansien maiden kanssa. Yhteisen kalastuspolitiikan uudistusta jatketaan Puolan kaudella. Puolan kaudella keskustellaan myös metsäkysymyksistä; asetusehdotuksesta koskien metsien monitorointia sekä asetusehdotuksesta koskien metsänviljelyaineiston tuotantoa.

Puola järjestää kesäkuussa epävirallisen maatalousministerikokouksen Puolassa. Maaliskuussa Puola järjestää korkean tason konferenssin, jossa käsitellään maatalouden merkitystä Euroopalle ruokaturvan suhteen.

4. Asetus hyvän kauppatavan vastaisia käytäntöjä koskevien sääntöjen rajatylittävästä täytäntöönpanosta (16776/24) (Muroma)
Komissio esittelee
Keskustelu

5. Asetus yhteisestä markkinajärjestelystä (YMJ) annetun asetuksen muuttamisesta viljelijöiden aseman vahvistamiseksi elintarvikeketjussa (16779/24) (Muroma)
Komissio esittelee
Keskustelu

Puheenjohtaja **Czesław Siekierski** avasi keskustelun toteamalla, että asiakohdat 4 ja 5 käsitellään samassa keskustelussa. Joulukuussa komissio julkaisi asetusehdotukset koskien yhteisen markkinajärjestelyasetuksen muutosta (CMO) ja hyvän kauppatavan vastaisia käytäntöjä koskevien sääntöjen rajat ylittävää täytäntöönpanoa (UTP). Puheenjohtaja pyrkii etenemään ehdotusten kanssa puheenjohtajakaudellaan mahdollisimman paljon ja toivoo, että neuvostossa saadaan neuvottelukanta aikaiseksi.

Maatalouskomissaari Christophe Hansen totesi, että komissiolle on tärkeää hyväksyä asetusehdotukset ja saada muutokset käsiteltyä mahdollisimman pian, toivottavasti jo Puolan puheenjohtajakauden aikana. Yhteisessä markkinajärjestelyasetuksessa viljelijöitä koskevia sopimussuhteita vahvistetaan siten, että kirjallisista sopimuksista tulisi pakollisia ja yli kuuden kuukauden sopimuksissa olisi pakollinen tarkistuslauseke. Komissaarin mukaan tulee olla keinoja parantaa viljelijöiden neuvotteluasemaa niin, että viljelijät voivat järjestäytyä. Tuottajaorganisaatiot tulee tunnustaa ja vahvistaa niiden roolia neuvotteluissa. CMO-asetusehdotuksen muutoksessa komissio ehdottaa uusia vapaaehtoisia termejä, ja asetusehdotuksessa määritellään termit ”reilu”, ”oikeudenmukainen” ja ”lyhyt toimitusketju”. UTP-direktiivin suhteen komissio haluaa aikaansaada joustavaa yhteistyötä eri viranomaisten kanssa ja keskinäisen avun mekanismeja, joiden avulla voidaan paremmin vaihtaa informaatiota ja koordinoida toimintaa. Tavoitteena on resilientimpi ja kilpailukykyisempi elintarvikeketju.

Keskustelussa muutama jäsenvaltio katsoi, että asetusehdotuksista olisi tullut laatia vaikutuksenarvio. Moni jäsenvaltio oli huolissaan asetusehdotuksiin sisältyvästä byrokratiasta ja lisääntyvästä hallinnollisesta taakasta. Keskustelussa nousi esiin, että asetusehdotusten yksityiskohtia tulisi vielä käsitellä teknisellä tasolla. UTP-ehdotuksen osalta monet jäsenvaltiot pitivät hyvänä, että jäsenvaltioiden rajat ylittävää yhteistyötä lisätään. Keskustelussa nousi esiin, että olisi tärkeää parantaa yhteistyötä ja selvittää vastuunjakoa rajat ylittävien hyvän kauppatavan vastaisten tapausten selvittämisessä. CMO-ehdotuksen osalta osa jäsenvaltioista toi esiin, että sovittelumekanismi ja pakolliset kirjalliset sopimukset lisäävät hallinnollista taakkaa. Muutama jäsenvaltio nosti myös esiin viinisektorin haastavan tilanteen ja tarpeen löytää keinoja sen ratkaisemiseksi, ja siihen liittyen viinin korkean tason työryhmän täytäntöönpanon.

Suomi suhtautui molempiin asetusehdotuksiin alustavan myönteisesti ja piti tärkeänä viljelijän aseman vahvistamista elintarvikeketjussa. Suomi nosti esiin, että viljelijän sopimusaseman ja koko elintarvikeketjun tasapainon kehittäminen oikeudenmukaisempaan suuntaan on tärkeää, sillä ketjun osapuolten tulee saada oikeudenmukainen osuus luodusta lisäarvosta. Yli kuuden kuukauden sopimuksiin sisällytettävä tarkistuslauseke on Suomen mukaan hyvä muutos, jolla voidaan vahvistaa viljelijän asemaa. Suomi sanoi kannattavansa UTP-direktiivin tarkastelun jatkamista ja sen selvittämistä, miten direktiivin vaikuttavuutta voitaisiin parantaa.

Komissaari **Hansen** totesi, että viljelijät odottavat kouriintuntuvia ratkaisuja. Työtä tulee priorisoida, jotta voidaan tehdä tarvittavat muutokset ja päästä päätöksentekoon mahdollisimman pian. Muutama jäsenvaltio nosti puheenvuorossaan esiin tarpeen vaikutustenarviolle. Komissaarin mukaan, jos asetusehdotusten kanssa halutaan edetä ripeästi, vaikutustenarviointiin ei ole aikaa. Sisäinen työasiakirja vaikutuksista julkaistaan keväällä, kun ehdotusta käsitellään. Silloin puhutaan ehdotetuista muutoksista ja eri sidosryhmiltä saatava palaute otetaan huomioon. On vahva konsesus tahtotilasta vahvistaa viljelijöiden asemaa arvoketjussa. Myös hyvien kauppatapojen vastaisia käytäntöjä koskevien sääntöjen

rajat ylittävästä toimeenpanosta on laaja konsensus, vastuukysymyksiä toimivallan jakautumisessa pyritään selvittämään. Byrokratia tulee pitää mahdollisimman yksinkertaisena. Komissio miettii, miten toimitaan viinin korkean tason työryhmän kanssa siihen suhteutettuna, että näiden asetusehdotusten kanssa halutaan edetä nopeasti.

Puheenjohtaja totesi, että yhteisen markkinajärjestelyasetuksen muutoksen suhteen on tärkeää käydä tarkempaa keskustelua pakollisista sopimuksista ja sovittelumekanismista. Hyvien kauppatapojen vastaisia käytäntöjä koskevien sääntöjen rajat ylittävässä toimeenpanossa on tärkeää lisätä viranomaisyhteistyötä. Asetusehdotusten käsittelyä jatketaan työryhmän ja maatalouden erityiskomitean tasolla. Puheenjohtaja päätti asiakohdan toteamalla, että neuvosto otti tiedoksi puheenjohtajavaltion ja komission esittelyt ja valtuuskuntien kommentit.

6. Tuloksellisuuden tarkastamis- ja hyväksymismenettelyn ja vihreän arkkitehtuurin välttämätön tarkistus ja tarve jatkaa yksinkertaistamista (5544/25 + COR 1) (Muroma)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
Keskustelu

Puheenjohtaja **Czesław Siekierski** avasi keskustelun ja totesi, että jäsenvaltiot lähettivät komissiolle marraskuussa 2024 kirjeen yhteisen maatalouspolitiikan tuloksellisuustarkastelumenettelyn yksinkertaistamisesta. Työtä yhteisen maatalouspolitiikan sääntöjen yksinkertaistamiseksi tulee jatkaa. Puheenjohtajavaltio on esittänyt keskustelun tueksi kolme kysymystä:

1. Mitä parannuksia pidätte järkevinä, jotta jäsenvaltioille ei aiheutuisi merkittäviä taloudellisia seuraamuksia tuloksellisuuden tarkastelumenettelyssä?
2. Millaisia parannuksia YMP:n vihreään arkkitehtuuriin tarvitaan kunnianhimoisten ympäristö - ja ilmastotavoitteiden sekä järkevän ja kilpailukykyisen maataloustuotannon tasapainottamiseksi?
3. Mitä nykyisen lainsäädäntökehyksen erityisiä osia voitaisiin vielä muuttaa täytäntöönpanon nykyisessä vaiheessa?

Maatalouskomissaari **Christophe Hansen** totesi, että viljelijöiden tulisi keskittyä viljelemiseen eikä hallinnollisen taakan kantamiseen. Yksinkertaistaminen on tärkeää komissiolle. Komissaari Hansen painotti, että yksinkertaistamisessa on jaettu vastuu kaikkien eri tasojen välillä ja kaikkien on kannettava kortensa kekoon. Tiettyjä sääntöjä ja valvontaa tarvitaan, jotta varainkäytön asianmukaisuus ja tavoitteiden toteutuminen voidaan varmentaa. Kun uutta yhteistä maatalouspolitiikkaa suunnitellaan, yksinkertaistamisen tulee olla ohjenuorana. Tulevan yhteisen maatalouspolitiikan säännöt tulevat voimaan vuonna 2028.

Komissaari sanoi haluavansa ottaa yksinkertaistamisessa askeleen pidemmälle tämän vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Hän sanoi olevansa tietoinen siitä, että vuosittainen tuloksellisuustarkastelu on raskas prosessi, jonka jäsenvaltiot eivät näe tuovan lisäarvoa. Vuosittaisen tuloksellisuustarkastelun poistaminen on komissiolle prioriteetti kevään yksinkertaistamispaketissa. Hansenin mukaan ennakoitavuus on viljelijöille myös tärkeää, ja ennakoitavuutta ajatellen ei ole hyvä tehdä radikaaleja muutoksia vihreän arkkitehtuurin kokonaispuitteisiin. Jotta byrokratiaa saadaan vähennettyä, tarvitaan vahvaa yhteistyötä. Komissio pyytää, että jäsenvaltiot käyvät keskustelua kansallisella tasolla. Jäsenvaltioilla on merkittävä rooli byrokratian vähentämisessä.

Keskustelussa jäsenvaltiot jakoivat näkemyksen tarpeesta yksinkertaistaa yhteisen maatalouspolitiikan sääntöjä. Jäsenvaltiot korostivat vuosittaisen tuloksellisuustarkastelun tuovan haasteita ja hallinnollista taakkaa. Yksinkertaistaminen nähtiin välttämättömänä, ja useampi jäsenvaltio ehdotti tuloksellisuustarkastelusta luopumista kokonaan. Keskustelussa jäsenvaltiot totesivat, että yksinkertaistamista tarvitaan tuloksellisuustarkastelun yksikkötukien raportointiin ja jotkut jäsenvaltiot nostivat esiin myös sen, että non-IACS-tuet eivät sovi yksikkötukien tarkasteluun lainkaan.

Useat jäsenvaltiot pitivät hyvänä ajatuksena tehdä muutoksia ehdollisuuden GAEC-vaatimusten soveltamiseen vihreän arkkitehtuurin yksinkertaistamiseksi. Jäsenvaltioiden esiin nostamia GAEC-vaatimuksia, joiden soveltamisen muutosta jäsenvaltiot olisivat valmiita tarkastelemaan, olivat GAEC1, GAEC2, GAEC4, GAEC6, GAEC7 ja GAEC9. Muutama jäsenvaltio piti hyvänä muutosten soveltamista erityisesti GAEC-vaatimuksiin 1 ja 2. Pari jäsenvaltiota mainitsi GAEC-vaatimuksen 6, ja GAEC-vaatimukset 4, 7 ja 9 saivat yksittäiset maininnat.

Keskustelussa nousi myös esiin, että yhteisessä maatalouspolitiikassa on tärkeää olla valmius vastata joustavasti kriisitilanteisiin. Jotkut jäsenvaltiot nostivat esiin myös tarpeen tarkastella uudelleen yhteisen maatalouspolitiikan N+2-sääntöä ja palata N+3 -sääntöön.

Suomi nosti puheenvuorossaan esiin, että nykyisen vuosittaisen tuloksellisuustarkastelun yksinkertaistaminen on prioriteetti jäsenmaiden yhteisen kirjeen mukaisesti. Vihreän arkkitehtuurin tulee edistää kokonaiskestävää ruuantuotantoa, ja ympäristötoimenpiteiden tulee olla aktiivista ruuantuotantoa tukevia, kannustavia, ja sellaisia, että niistä voidaan maksaa viljelijän kannalta riittävä kompensaatio. Suomi totesi myös, että myös komission tason säännöissä on yksinkertaistamisen varaa ja esim. valvontajärjestelmän laadunarviointi ja päällekkäinen valvonta sekä satelliitilla että muilla keinoilla on aiheuttanut haasteita, ja pinta-alamonitorointiin tulisi luottaa valvonnassa enemmän.

Komissaari **Hansen** kiitti jäsenvaltioita keskustelusta. Tarvitaan hyvä tasapaino välittömästi toteuttamiskelpoisissa parannuksissa sekä niissä toimenpiteissä, jotka on syytä jättää tulevaan yhteiseen maatalouspolitiikkaan. Yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistamista on vaikeaa toteuttaa, sillä joskus yksinkertaistaminen jopa lisää hallinnollista taakkaa. Hansen toisti sisällyttävänsä tuloksellisuustarkastelusta luopumisen seuraavaan yksinkertaistamispakettiin. Myös muutoksia GAEC-vaatimuksiin tulee komission mukaan arvioida, ja on katsottava, voidaanko uusia askeleita ottaa. Yhteisen maatalouspolitiikan N+2/N+3-säännöstä komissaari totesi, että siitä on jo päätetty valtionpäämiesten toimesta rahoituskehysneuvotteluissa. Komissio on kiinnittänyt huomiota tarpeeseen vastata kriiseihin, ja katsoo joustavuutta eri pilarien välillä.

Puheenjohtaja totesi tulevansa keräämään jäsenvaltioilta yksinkertaistamisehdotukset kirjallisina ja antamaan ne komissiolle tulevaa työtä silmällä pitäen. Puheenjohtaja päätti asiakohdan käsittelyn todeten, että neuvosto on kuullut ja ottanut tiedoksi puheenjohtajavaltion ja komission puheenvuorot ja jäsenvaltioiden kommentit.

7. **Kauppaan liittyvät maatalouskysymykset (5571/25) (Kallio)**
Komission tiedotusasia
Keskustelu

Maatalouskomissaari Christophe Hansen totesi kansainvälisen kaupan olevan maataloussektorille erittäin hyödyllistä. EU:n elintarvikevienti on ollut hyvässä kasvussa. EU on myös riippuvainen kansainvälisestä kaupasta. Kolme suurinta EU:n kauppakumppania ovat Yhdysvallat, Yhdistyneet Kuningaskunnat ja Kiina. Riippuvuudet ja jännitteet lisääntyvät globaalisti, mikä korostaa toimivien kauppasuhteiden merkitystä. EU käykin kahdenvälisiä kauppaneuvotteluja useiden maiden kanssa eri puolilla maailmaa. Hiljattain on saatu sopu **Meksikon ja Mercosurin** kanssa.

EU-Mercosur kumppanuussopimuksella on valtava geopoliittinen arvo nykyisessä maailmantilanteessa, ja se alleviivaa sääntöpohjaisen kaupankäynnin merkitystä. Sopimuksessa on herkkä tasapaino EU:ta suojaavien ja vientiä edistävien toimien välillä. Monet EU:n vientituotteet kuten viinit, väkevät juomat, oliiviöljy ja maltaat saavat uusia markkinoita. Tariffeja poistetaan monesta EU:lle tärkeästä tuotteesta kuten juustoista ja maitojauheesta. Yli 300 EU:n maantieteellistä merkintää on suojeltu. Toisaalta EU:n suuntaan markkinoille pääsy vastaa pääosin jo 2019 sovittua ja muun muassa naudanlihan, siipikarjan ja sokerin herkkyydet on huomioitu tariffikiintiöillä, erityisellä turvalausekkeilla ja siirtymäajoilla. Kuten komission puheenjohtaja **Von der Leyen** on todennut, komissio lanseeraa 1 miljardin euron rahaston, jota Hansen kuvaili vakuutukseksi Mercosur-sopimuksen mahdollisille kielteisille

vaikutuksille. Se voidaan ottaa käyttöön tarvittaessa, jos CAPin normaalien markkinatoimenpiteiden soveltaminen ei riitä. Kaikkien Mercosurista tuotavien tuotteiden on kunnioitettava EU:n standardeja mm. kotieläintuotannon hormonikäytön osalta, ja rajatarkastuksia tullaan tekemään.

EU:n ja Ukrainan välille neuvotellaan parhaillaan kattavaa ja pidempiaikaista kauppasopimusta (DCFTA). Nykyinen autonominen kauppajärjestely päättyy kesäkuun alussa. Hansen painotti, että on tärkeä saada neuvottelut valmiiksi ennen kesäkuuta.

Hansen kuvasi **Kiinan** käynnistämiä tutkintoja ja toimia EU:n elintarvikkeita ja maataloustuotteita kohtaan akuutiksi asiaksi, jotka ovat luonteeltaan kostotoimia ja perustuvat kyseenalaisiin väitteisiin. Aikataulullinen yhteys EU:n tutkimuksiin koskien kiinalaisia sähköautoja on selvä. EU onkin ryhtynyt toimiin WTO:ssa puolustautuakseen. Yhteistyötä tehdään jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa.

Maatalouskomissaari kiitti **Luxembourgia** nostamastaan AOB-asiasta koskien torjunta-ainejäämiä, jotka voivat aiheuttaa epäterveen kilpailutilanteen. Kyse on viljelijöiden lisäksi myös kuluttajista. Komissio aikoo katsoa näitä kysymyksiä käynnissä olevissa kahdenvälisissä kauppaneuvotteluissa.

Puheenjohtaja johdatteli ministerien keskustelua kahdella kysymyksellä, joihin ministerit vastasivat suoraan tai laveammin. Yleisesti jäsenvaltiot katsoivat kansainvälisen kaupan hyödylliseksi maataloudelle, mutta toisaalta muistuttivat myös herkkien maataloustuotteiden suojaamisen merkityksestä. Eräs jäsenvaltio totesi, että EU ei tuota maataloustuotteita vain omille kansalaisilleen vaan koko maailmalle ja kuvaili EU:ta maatalouden vientimahdiksi, sillä kauppatase maataloustuotteissa on niin vahvasti ylijäämäinen. Kaikki jäsenvaltiot käyttivät puheenvuoron. Puheenjohtajavaltion kysymykset:

1. *Mitä muuta analyyttistä työtä jo tehdyn lisäksi voitaisiin tehdä kauppasopimusten alalla? Tulisiko komission valmistella yksityiskohtainen ja kokonaisvaltainen kumulatiivinen vaikutusarvio EU:n ja kolmansien maiden myöntämien tullietuuksien vaikutuksista EU:n tuotannolle ja herkille aloille? Mitkä korvaavat toimenpiteet olisivat asianmukaisia kumulatiivisten vaikutusten mahdollisten kielteisten vaikutusten lievittämiseksi EU:n maataloustuottajille?*

Jäsenvaltiot pitivät kattavampaa ja päivitettyä kumulatiivista vaikutusarviota tarpeellisena. Erään jäsenvaltion mukaan lisää tutkimuksia kauppasopimusten vaikutuksista tarvitaan, jossa eri sektorit ja erityisesti herkät sektorit on eritelty. Nähtiin myös mm. tarpeelliseksi ottaa huomioon Ukrainan kanssa tehdyt kauppasopimukset sekä EU:n laatimien ympäristö- ja ilmastosääntöjen ja mm. metsäkatoasetuksen vaikutukset. Kattavampi vaikutusanalyysi olisi hyödyllinen ja siinä pitäisi arvioida myös sosiaaliset, taloudelliset ja toimitusketjuihin liittyvät kysymykset. Pari jäsenvaltiota katsoi, ettei nyt ole välttämätöntä tehdä uutta arviota, vaikka kattavat arviot sinällään ovat hyödyllisiä.

Suomen mukaan helmikuussa 2024 päivitetty JRC:n selvitys kauppasopimusten kumulatiivisista vaikutuksista on ollut hyödyllinen väline. Sen säännöllinen päivittäminen on tarpeen. Vaikutuksia alueellisesti ja jäsenmaakohtaisesti tulee tarkastella nykyistä tarkemmin huoltovarmuus huomioiden. Yleisesti jäsenmaat näkivät tärkeäksi, että kumulatiivista vaikutusarviota kehitetään ja metodologiaa pohditaan. Erään jäsenvaltion mukaan myös tuonnin seurantaa on lisättävä, mikä helpottaisi suojatoimien käyttöä. Viljelijöitä olisi tuettava pyrkimyksissä uusille markkinoille ja tutkimukseen panostettava.

2. *Mitkä tullien ulkopuoliset esteet rajoittavat EU:ta eniten kaupassa kolmansien maiden kanssa? Mitä menetelmiä voitaisiin pitää tehokkaina näiden esteiden poistamisessa tai vähentämisessä (esimerkiksi vahvistamalla SPS määräyksiä, nopeuttamalla riitojenratkaisumenettelyjä WTO:ssa tai kahdenvälisissä sopimuksissa)?*

SPS-kysymykset nähtiin erityisen hankalana tullien ulkopuolisena kaupan esteenä. Vastavuoroisuutta korostettiin. EU:lla on elintarviketuotannosta erittäin korkeat standardit ja normit ja viljelijät jäävät heikompaan asemaan. Eräs jäsenvaltio näki myös pakkausmerkinnät kaupan esteenä. Nähtiin tärkeäksi, että työtä jatketaan monenvälisesti, jotta esteitä voidaan vähentää. Eräs jäsenvaltio kiitti komissiota EU:n intressien puolustamisesta oliivien vientiin USA:han liittyen. Eräs jäsenvaltio harmitteli, että sitä

ei tunnusteta vapaaksi afrikkalaisesta sikarutosta, vaikka ongelmaa ei enää ole. Eläintautien alueellistamisperiaatteen tunnustamista kolmansien maiden taholta pidettiin tärkeänä.

Suomi totesi, että EU:n tulee pitää kiinni eduistaan ja puolustaa niitä kansainvälisessä kaupassa päättäväisesti. EU:n on hyödynnettävä täysimääräisesti kauppasopimusten ja WTO:n riitojenratkaisun tarjoamat keinot, erityisesti koskien eläintautien alueellistamista. Komission aloitteellisuus sekä jäsenmaiden ja komission välinen saumaton yhteistyö on tässä oleellista. Keskustelussa toisaalta valiteltiin sitä, että WTO-riidanratkaisuprosessi on hidasta.

Muut asiakokonaisuudet:

Moni jäsenvaltio piti Suomen tavoin Mercosur-sopimusta tarpeellisena nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa, mutta myös kriittisiä puheenvuoroja kuultiin. Puheenjohtaja harmitteli neuvottelujen salamyhkäisyyttä ja näki tiedon puutteessa juurta kritiikille korostaen, että nyt jatkossa on tiedotettava kansalaisia ja viljelijöitä sopimuksesta paremmin.

Suomi kertoi monen muun jäsenvaltion tavoin olevansa tyytyväinen, että sopimusneuvotteluissa Mercosurin ja Meksikon kanssa saavutettiin tuloksia. Sopimukset ovat EU:lle geopoliittisesti ja taloudellisesti tärkeitä epävarmassa maailmantilanteessa ja tukevat eurooppalaisten toimitusketjujen monipuolistamista. Kansainvälinen kauppa on EU:n tuottajillekin hyödyllistä. Sopimusten tarjoamat mahdollisuudet maatalousviennin kasvattamiseksi on hyödynnettävä täysimääräisesti. Muutama muukin jäsenvaltio nosti esille Meksikon sopimuksen

Suomen tavoin moni muukin jäsenvaltio katsoi, että samalla kun kauppasopimuksia solmitaan, on seurattava ja tutkittava aktiivisesti sopimusten vaikutuksia maa- ja metsätaloussektorille ja meillä on oltava valmius mahdollisten negatiivisten vaikutusten lieventämiseen. Tuottajat tarvitsevat varmuuden, että heidän elinkeinonsa voi jatkua kannattavana. On siis taattava tasaisempi pelikenttä tuottajillemme, Suomi totesi.

Moni jäsenvaltio otti puheenvuorossaan esiin 1 miljardin rahaston, joka nähtiin yleisesti tarpeellisena, jolla voitaisiin kompensoida kauppasopimusten haittoja viljelijöille. Muistutettiin kuitenkin myös siitä, että rahastoon liittyvien kriteerien ja käytäntöjen tulee olla selkeitä ja läpinäkyviä. Eräs jäsenvaltio suhtautui kriittisesti rahastoon.

Yksi jäsenvaltio katsoi, että mikään kompensaatio ei riitä Mercosurin kohdalla, sillä seuraukset ovat erittäin pitkäaikaisia. Prioriteetin ei pidä olla kompensointi, vaan EU:n maatalouden suojelu. Se katsoi, että Mercosur sopimuksessa on paljon kokonaisuuksia, joita ei voi hyväksyä. Tämä jäsenvaltio näki Mexicon sopimuksen onnistuneempana. **Muutama** muukin jäsenvaltio osoitti kriittisyyttä **Mercosur**-sopimusta kohtaan tai kertoi, että sopimuksen arviointi ja kannanmuodostus sopimukseen on edelleen kesken.

Jäsenvaltiot korostivat **Ukrainan tukemisen** sekä vakaan ja ennustettavan **DCFTA-sopimuksen** merkitystä Ukrainan kanssa. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa kuului myös tarve huomioida EU:n herkät maataloustuotteet sopimuksessa. Rajavaltiot korostivat erityisen voimakkaasti EU:n maatalouden suojelua, ja kuultiin myös vaatimuksia tuonnin suojalausekkeiden laajentamisesta mm. vehnään ja maissiin.

Suomi korosti vahvaa tukea Ukrainalle. Ukrainan kanssa käytävien kauppaneuvotteluiden lopputuloksena tulee olla vakaa ja pitkäaikainen kauppajärjestely, joka ottaa huomioon sekä Ukrainalle tärkeän maataloustuotteiden viennin että EU:n herkät tuotannonalat ja EU:n tuontistandardien noudattamisen.

Suomi kertoi muutaman muun jäsenvaltion tavoin kannattavansa Venäjältä sekä Valko-Venäjältä tuotavien elintarvikkeiden tuontitullien korottamista ja toivon, että tätä koskeva komission ehdotus saadaan pöydälle nopeasti. Eräs jäsenvaltio muistutti, että ennen mm. mahdollisten lannoitteiden tuontikieltojen nostamista tulee selvittää, että vaihtoehtoiset tuontireitit ovat kunnossa, mutta kannatti sinällään pakotteiden kiristämistä.

Maatalouskomissaari totesi vastauksessaan komission ja jäsenvaltioiden olevan pitkälti samoilla linjoilla kauppaan liittyvissä kysymyksissä. Yleisesti voidaan katsoa, että tilanne on parempi, kun kauppasopimuksia on olemassa, kuin että niitä ei olisi. Säännöistä pitää keskustella. Maataloudelle hyödyllisen kansainvälisen kaupan pitää olla tavoitteellista ja oikeudenmukaista. Maataloustuotteiden käyttämisestä kauppaneuvottelujen kiristysruuvina on paljon esimerkkejä EU:n historiassa (mm. Airbus-tapaus, samppanja, ja parmesaanijuustot). Kiinan tilanne on herkkä, ja komissio keskittyy ratkaisemaan sitä. Ukrainan osalta kaikki haluavat vakaan ja pitkän tähtäimen kauppasuhteen, pitää välttää politisoitumista ja ristiriitoja. DCFTA:n pitää toki suojella myös EU viljelijöitä, mutta on toimittava solidaarisesti UAn suhteen. Vaikka kaikki jäsenvaltiot eivät nähneet uutta kumulatiivista arviota tarpeellisena, komissio pohtii voisiko se täydentää nykyistä arviota. Komissio jatkaa hyvää yhteistyötä kauppakumppaneiden ja kansainvälisten organisaatioiden (FAO, CODEX, WTO) kanssa ja pyrkii siihen, että maatalous EU:ssa on kilpailukykyistä. Maatalouteen tarvitaan vahva kansainvälinen pilari ja kansainvälinen kauppa tulee olemaan osa 100 päivän visiota maatalouden tulevaisuudesta, joka julkaistaan vajaan kuukauden päästä.

Samassa keskustelussa käsiteltiin Luxembourgin AOB-asiakohta viljelijöiden oikeudenmukaisista kansainvälisistä kauppakäytännöistä, erityisesti tuonnissa sallittavien EU:ssa säänneltyjen kasvinsuojeluainejäämien enimmäismäärien osalta.

Keskustelussa **Luxembourgin** nostama muiden asioiden kohta liittyen **oikeudenmukaisia periaatteita tuontituotteissa sallituista torjunta-ainejäämistä sai laajaa kannatusta jäsenvaltioilta.** Luxembourgin mukaan EU:n on lisättävä oman maatalouden kilpailukykyä, ja nykyinen tilanne jäämien osalta aiheuttaa epäreilun tilanteen. Komission toivottiin huolehtivan siitä, että sellaisia tuotteita ei voi tuoda Eurooppaan, jotka on tuotettu sellaisin torjunta-ainein, jotka ovat EU:ssa kiellettyjä ja siten näillä ei pitäisi sallia mitään enimmäisjäämiä koskevaa raja-arvoa.

Jäsenvaltiot jakoivat hyvin laajasti Luxembourgin huolet ja toivat esille myös sen, että EU:n sisällä on vaikeaa ja hidasta saada lupia uusille torjunta-aineille. **Maatalouskomissaari Hansen** antoi Luxembourgin asialle vastakaikua ja lupasi komission ryhtyvän tutkimaan sopivia toimenpiteitä**. Suomi** jakoi huolet EU-sääntelyn tuomasta kilpailukykyhaitasta eurooppalaisille tuottajille ja korosti, että torjunta-ainejäämien tuontitoleranssien asettamisessa Suomi korostaa tiede- ja riskiperusteisuutta sekä WTO-sääntöjen noudattamista ja kansainvälisiä standardeja sekä vuoropuhelun ylläpitämistä kauppakumppanien kanssa.

8. Muut asiat

a) Läntisen Välimeren kalastuksenhoito: oikeudelliset ja tieteelliset toimet (5607/25 REV 1) (Ratasvuori)
Espanjan, Ranskan ja Italian tiedotusasia

Espanja esitteli asian ja huomautti, että Läntisellä Välimerellä on tehty viime vuosina paljon uhrauksia. Tilanteesta on keskusteltu joulukuun neuvoston yhteydessä. Asetuksen tarkoituksena oli saavuttaa kestävä, tulevaisuuteen suuntautuva kalakantojen hallinnointi. Kalakantoja tulee elvyttää mutta tulee myös ottaa huomioon kalastussektorin taloudelliset näkökulmat. Nyt olisi aika tehdä arviointi ja ottaa kalastuksen luonne (sekakalastus) paremmin huomioon. Pyyntimahdollisuuksien tulisi olla ennakoitavissa. Espanja, Ranska ja Italia esittävät myös, että tieteellisen tiedon tasoa on parannettava.

Usea jäsenvaltio tuki Espanjan puheenvuoroa. Italia muistutti, että olisi tärkeä arvioida uudelleen monivuotisia suunnitelmia, ottaen huomioon joulukuussa saavutettu sopimus ja tarvittavat lisäuhraukset. Asialla on vaikutuksia ympäristölle ja taloudelle. Ranska toivoi, että huomioitaisiin se, että monet kannat ovat parantuneet. Kalastusyhteisöt pitäisi pitää elinvoimaisina. Ranska toi myös esille, että kyseinen alue on kärsinyt erittäin paljon ja alalle tarvittaisiin monivuotista ennakoitavuutta. Ranska kyseenalaisti verkkokalastuksen rajoittamisen ja huomautti, että tieteelliset neuvot tarvittaisiin aiemmin kuin vain muutamaa päivä ennen neuvostoa. Kypros, Portugali, Kroatia, Malta ja Kreikka tukivat pyyntöä muuttaa

Läntisen Välimeren monivuotista suunnitelmaa, vaikka he eivät suoraan kalasta alueella. Alankomaat, Tanska ja Latvia tukivat pyyntöä ja nostivat esille, että myös muissa monivuotisissa suunnitelmissa on ongelmia. Lisäksi he muistuttivat joulukuussa, yhdessä yhdeksän muun jäsenvaltion kanssa, annetusta lausumasta liittyen monivuotisiin suunnitelmiin. Jäsenvaltiot painottivat yhteisen kalastuspolitiikan kolmen peruspilarin huomioimista, parempaa ennakoitavuutta ja tieteellisen tiedon parantamista.

Komissaari Hansen kiitti jäsenvaltioita komissaari Kadisin puolesta yksimielisen sopimuksen löytymisestä joulukuussa. Hansen totesi sen olleen tasapainoinen ratkaisu ja että EU-rahoitusta on saatavilla kompensaatioon. Läntisen Välimeren monivuotinen suunnitelma oli ainut, joka salli pidemmän siirtymäajan. Tieteelliset tiedot osoittavat, että toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä. Kalakantoja ylikalastetaan ja niitä olisi elvytettävä. Hansen totesi, että komissio ei sulje pois muutoksia mutta vasta nykyisen lainsäädännön täysimittaisen täytäntöönpanon myötä voidaan arvioida vaikutuksia. Yhteisen kalastuspolitiikan arvioinnin julkinen kuuleminen on juuri avattu. Hansen totesi vielä loppuun, että olemassa olevia kompensaatiokeinoja tulisi hyödyntää. Komissio on valmis tukemaan jäsenvaltioita monivuotisten suunnitelmien täytäntöönpanossa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston käytössä.

Neuvosto sai tiedoksi Espanjan, Ranskan ja Italian tiedotusasian ja kuuli valtuuskuntien ja komissaarin kommentit.

b) Suu- ja sorkkataudin purkaus Saksassa (Brandenburg) (5574/25) (Hörman)
Saksan tiedotusasia

Saksan valtuuskunta tiedotti tausta-asiakirjan 5574/25 mukaisesti puhjenneesta suu- ja sorkkataudista (FMD). FMD todettiin 10.1.2025 vesipuhveleita pitävällä tilalla Brandenburgissa.

Suu- ja sorkkatauti on vakava, erittäin tarttuva virustauti, joka sairastuttaa ja leviää sorkkaeläimissä. Tauti on Maailman eläintautijärjestön WOAH:n mukaisesti listattu eläintauti, jota säännellään kattavasti EU:n eläinten terveyttä koskevassa lainsäädännössä. Näiden määräysten mukaan suu- ja sorkkatautia torjutaan pääasiassa teurastelemalla kaikki tartunnan saaneet ja kaikki taudille mahdollisesti altistuneet eläimet kosketuksissa olevilta tiloilta. Lisäksi perustetaan tartunnan saaneen tilan ympärille rajoitusvyöhykkeitä, joilla sovelletaan tiukkoja liikkumisrajoituksia ja valvontatoimenpiteitä. Näin on tehty nyt myös Brandenburgin suu- ja sorkkataudin puhkeamisessa ja kaikki tartunnan saaneen tilan eläimet ja taudille alttiit eläimet 1 kilometrin säteellä sairastuneen tilan ympäristöstä (1 sikatila ja 2 lammastilaa) on teurastettu. Myös koko Brandenburgissa ja Berliinissä määrättiin sorkkaeläinten siirtokielto.

Tässä vaiheessa ei ole selvillä, mistä tai miten suu- ja sorkkatauti ilmaantui Brandenburgiin, mutta selvitykset ovat vielä kesken. Suu- ja sorkkatautiviruksen kanta on kuitenkin serotyyppiä 0, jota esiintyy Aasiassa. Uusia tautitapauksia ei ole löydetty ensimmäisen havaitun tautipurkauksen jälkeen.

Suu- ja sorkkataudin puhkeaminen tarkoittaa, että maa menettää taudista vapaan aseman ja tällöin WOAH:n määräysten mukaisesti monia eläinlääkärintodistuksia kolmansiin maihin suuntautuvaa vientiä varten, erityisesti märehtijöistä ja sioista peräisin oleville tuotteille, ei voida enää myöntää. Useat kolmannet maat ovat myös jo sulkeneet markkinansa Saksasta peräisin oleville eläimille ja eläintuotteille suu- ja sorkkataudin puhkeamisen vuoksi, ja tämä vaikuttaa erittäin voimakkaasti maataloustuotteiden vientiin.

Aiheesta puheenvuoronsa pitäneet yhdeksän valtuuskuntaa esittivät kiitokset Saksalle aktiivisista ja nopeista toimenpiteistä taudin torjumiseksi sekä nopeasta ja avoimesta tiedottamisesta. Puheenvuoroissa todettiin että suu- ja sorkkatauti on erittäin vakava eläintauti ja sen puhkeaminen vaikuttaa eläimiin mutta erittäin voimakkaasti maataloustuotteiden vientiin. Taudin torjunta vaatii jatkuvaa valppautta sekä tiedonvaihtamista ja parhaimpien käytäntöjen jakamista. Taudin puhkeaminen vaatii riittäviä resursseja ja tukea jäsenmaille ja tuottajille. Lisäksi kolmansien maiden kauppakumppanien pitäisi hyväksyä taudin rajoittamisen alueellistamisperiaate.

Komissaari Hansen kiitti Saksan valtuuskuntaa nopeista toimenpiteistä ja tiedottamisesta. Suu- ja sorkkatauti on erittäin vakava eläintauti, jonka vaikutukset ovat dramaattisia. EU-lainsäädännön mukaisesti Saksa on käynnistänyt ripeät toimenpiteet ja alueellistamispäätökset on jo tehty. Taudin puhkeaminen aiheuttaa tautivapauden menettämisen mutta kolmansien maiden toivotaan ymmärtävän ja hyväksyvän alueellistamisperiaatteen ja –toimenpiteet. Komissio tukee taudin torjuntaa ja taudin alkuperän selvittämistä ja toivotaan, että tauti on nyt saatu hallintaan.

c) Viljelijöiden oikeudenmukaiset kansainväliset kauppakäytännöt, erityisesti tuonnissa sallittavien EU:ssa säänneltyjen kasvinsuojeluainejäämien enimmäismäärien osalta (5590/25) (Kallio)
Luxemburgin tiedotusasia Bulgarian, Espanjan, Itävallan, Liettuan, Ranskan ja Slovenian tukemana

Asiakohta käsiteltiin asiakohdan 7 yhteydessä.

d) Luomuviljelijöiden ja -jalostajien hallinnollisen taakan vähentäminen (5499/25) (Juhola)
Saksan tiedotusasia, jota Belgia, Bulgaria, Irlanti, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Ranska, Romania, Slovakia, Slovenia, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro tukevat

Saksan valtuuskunta esitteli tiedotusasian luomutuottajien ja -jalostajien hallinnollisen taakan vähentämisestä. Luomuviljelyllä on merkittävä rooli siirryttäessä kohti kestävämpää maataloutta. Valitettavasti tuottajat kohtaavat kuitenkin paljon byrokratiaa, mikä johtaa siihen, että luomutuotantoa saatetaan jopa karttaa. Saksa toivoo, että komissio esittäisi konkreettisia ehdotuksia hallinnollisen taakan vähentämiseksi FitForFuture –Platformin ehdotusten pohjalta.

Keskustelussa 16 jäsenvaltiota (Ranska, Kroatia, Kreikka, Bulgaria, Romania, Portugali, Latvia, Viro, Kypros, Liettua, Belgia, Malta, Suomi, Luxemburg, Itävalta ja Tanska) antoivat tukensa suullisesti. Ranska nosti esille sääntelyn monimutkaisuuden, joka vaikeuttaa myös säädösten tulkintaa. Erityisesti eläintuotannon ja pakkausmerkintöjen osalta Ranska näkee tarpeen vähentää hallinnollista taakkaa. Kroatia, Suomi ja Malta korostivat hallinnollisen taakan keventämisen merkitystä erityisesti siirryttäessä luomutuotantoon. Nykytilanteessa hallinnollinen taakka ja yksityiskohtainen sääntely vaikeuttavat tai jopa estävät siirtymistä luomutuotantoon.

Bulgaria pyysi komissiolta yksityiskohtaista toimintasuunnitelmaa luonnonmukaisen tuotannon sääntelyn yksinkertaistamiseksi. Tanska esitti toiveen säännösten tarkistamisesta ja vähittäiskaupan valvonnan vähentämisestä. Romania toi esiin, että myös julkishallinnolle aiheutuvat hallinnolliset haasteet tulisi huomioida. Kaiken kaikkiaan jäsenvaltiot ilmaisivat toiveensa lainsäädäntökehyksen uudelleenarvioinnista. Samalla kuitenkin mm. Viro, Itävalta ja Kypros painottivat, että kestävyydestä ja laadusta on pidettävä kiinni.

Komissaari Christophe Hansen kertoi, että luomusektori ja viljelijät ovat nykyisen komission prioriteetteja. Komissio tulee keskustelemaan erityisesti sääntelystä, jotta voidaan tukea luomusektoria paremmin, sillä sektori on merkittävässä asemassa kohti kestävyyttä. Nykyinen sääntely oli pitkän neuvottelutyön tulos, mutta silti sääntely on monin paikoin ongelmallista, liiankin yksityiskohtaista ja hankalasti tulkittavaa. Komissio tulee tekemään työtä hallinnollisen taakan vähentämiseksi.

e) Tarve torjua paremmin hyvän kauppatavan vastaisia käytäntöjä ja estää tiettyjä elintarvikeketjun toimijoita käyttämästä väärin määräävää markkina-asemaansa (5615/25) (Juhola)
Slovakian tiedotusasia Bulgarian, Kroatian, Liettuan, Romanian, Slovenian ja Unkarin tukemana

Slovakia esitti tiedotusasian tarpeesta kitkeä epäreiluja kauppatapoja ja dominoivan aseman väärinkäyttöä. Erityisesti heikompia elintarvikeketjun toimijoita tulisi vahvistaa. Monet viljelijät joutuvat tällä hetkellä myymään tuotteitaan alle tuotantokustannusten. Euroopan komission tulisi käydä kohdennettua dialogia eri sidosryhmien kanssa. Tässä on kyse maatalouden tulevaisuudesta.

Keskusteluun osallistui 10 jäsenvaltiota (Romania, Kreikka, Bulgaria, Belgia, Italia, Kroatia, Alankomaat, Ranska, Liettua ja Malta), jotka ilmaisivat tukensa aloitteelle. Romania, Ranska ja Liettua painottivat, että viljelijöiden neuvotteluasemaa on vahvistettava, jotta heidän ei tarvitse myydä tuotteitaan tappiolla. Kreikka puolestaan nosti esille, että tuottajien on usein pakosti myytävä tuotantoaan alihintaan, jotta he saisivat ylipäätään tuloja. Bulgaria korosti analyysin tarvetta, ja se tulisi tehdä yhteistyössä komission kanssa. Bulgaria muistutti myös, että tuotantokustannukset ovat nousseet pandemian ja Venäjän hyökkäyksen seurauksena, mikä pahentaa tilannetta.

Belgia totesi haluavansa suojella EU:n viljelijöitä koko tuotantoketjun ajan ja ehdotti kieltoa, joka estäisi tuotteiden ostamisen alle tuotantokustannusten. Italia piti tärkeänä jatkaa työtä, jotta elintarviketoimijoiden oikeudenmukaisuus voidaan varmistaa. Kroatia toi esille supermarketien vallan väärinkäytön tuottajiin nähden ja totesi, että myös kuluttajat ovat suhtautuneet kielteisesti tällaiseen kehitykseen.

Alankomaat korosti viljelijöiden aseman puolustamisen tärkeyttä. Malta totesi, että maltalaiset viljelijät ovat erityisen haastavassa tilanteessa ja heidän on usein pakko myydä tuotteensa alle tuotantohintojen. Malta korosti, että viljelijöille on taattava reilut ja kunnolliset hinnat, jotta alan elinvoimaisuus voidaan turvata.

Komissaari Christophe Hansen totesi puheenvuorossaan, että viljelijöiden asemaa arvoketjussa on vahvistettava ja että UTP-direktiiviä koskeva arviointi on jo käynnissä. Lisäksi Hansen painotti, että olemassa olevia käytäntöjä tulee tarkastella ja kehittää, jotta pienempiä toimijoita voidaan suojella tehokkaammin.

f) MED9-ministerien yhteinen kirje tarpeesta varautua ja reagoida ilmastonmuutoksen kasvaviin riskeihin Välimeren alueella (5524/25) (Juhola)
Kyproksen tiedotusasia Espanjan, Italian, Kreikan, Kroatian, Kyproksen, Maltan, Portugalin, Ranskan ja Slovenian puolesta

Julkisessa keskustelussa Kyproksen valtuuskunta esitteli MED9-ryhmän ministerien kirjeen, joka koski tarvetta valmistautua ilmastonmuutokseen Välimeren alueella. MED9-ryhmän ministerit ovat laatineet yhteisen kirjeen, jossa korostetaan, kuinka tärkeitä kysymyksiä ilmastonmuutos ja kuivuus ovat Välimeren alueella. Ministerit ovat keskustelleet siitä, mitä maatalouspolitiikalle tulisi tehdä, jotta voisimme sopeutua ilmastonmuutokseen ja vähentää kuivuuden aiheuttamia haittoja. Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat jo muokanneet maatalouden tulevaisuuden prioriteetteja. Useaan otteeseen on todettu, että nykyiset säädökset eivät enää vastaa nykytilannetta.

Espanja toi esille, että sään ääri-ilmiöt ovat erittäin huolestuttavia. Tuottajat ovat tietoisia siitä, että uusien säädösten, kuten NGT:hin liittyvien, hyväksyminen on pian välttämätöntä. Slovenia totesi ilmastonmuutoksen ja vesipulan olevan valtavia haasteita Välimeren alueen maille ja ilmoitti tukevansa aloitetta.

Portugali korosti, että ilmastonmuutoksen seurauksena on investoitava enemmän veden saatavuuden varmistamiseen. He ehdottivat, että ratkaisuja tulisi hakea esimerkiksi Euroopan investointipankin (EIB) kautta, sekä hyödyntämällä koheesio- ja innovaatiorahastoja. Kreikka totesi, että Etelä-Euroopan maiden on löydettävä yhteisiä ratkaisuja ja ehdotti suoria tukia sekä uusia maatalouspolitiikan välineitä, joilla voidaan puuttua katastrofitilanteista aiheutuviin maatalouden tappioihin.

Romania toi esille, että maan maataloussektori on kärsinyt merkittävästi äärimmäisistä sääilmiöistä. He painottivat rahoitusratkaisujen uudistamista vastaamaan näihin haasteisiin. Ranska kannatti aloitetta ja korosti, että maatilojen sopeutumista ilmastonmuutokseen on parannettava sekä säädöksiä yksinkertaistettava. Malta totesi, että Välimeren alueen ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ovat huomattavia, ja he tukevat kokonaisvaltaisten yhteisten ratkaisujen etsimistä sekä vesiresilienssistrategian edistämistä.

Italia huomautti, että ilmaston ääri-ilmiöt ovat yhä yleisempiä ja vaikuttavat merkittävästi maatalouden toimijoihin. Heidän mielestään yhteisen maatalouspolitiikan on huomioitava entistä paremmin alueiden erityispiirteet. Kroatia puolestaan painotti vesivarojen hallinnan parantamista. Alankomaat korosti innovaatioiden merkitystä ja vesivarojen arvioinnin tärkeyttä. He toivat esille, että heillä on paljon kokemusta sopeutumistoimista, jota he ovat valmiita jakamaan muiden maiden kanssa. Saksa totesi, että ilmastokriisillä on vakavia vaikutuksia veden saatavuuteen. Vaikka Saksan vesitilanne on hyvä, myös he kohtaavat lisääntyviä riskejä.

Komissaari Christophe Hansen korosti, että ongelma ei koske vain Välimeren aluetta, vaan ilmastonmuutokseen sopeuttavia toimia on lisättävä kaikkialla ja tilanteeseen on pystyttävä reagoimaan paremmin. Nuorten viljelijöiden tulevaisuus kaikilla EU:n alueilla on turvattava, ja kestävää vesivarojen hallintaa on edistettävä. Komissio painotti myös uusien genomiteknologioiden hyödyntämistä sekä hyvien maatalouskäytäntöjen kehittämistä. Komissio ehdotti, että elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF-rahaston) ja vakuutusten käyttöä voitaisiin tehostaa, ja yhteistyötä Euroopan investointipankin kanssa jatkaa rahoituksen saamiseksi.

Suomen edustajat
Ministeri Essayah, ea. Mattila, Kaila, Muroma, MMM; Fant, VNK; Hirvonen, Kallio, Hörman, Kytölä, Ratasvuori, Valonen, Juhola, EUE

Asiakirjat
Lueteltu asiakohdittain.

Liitteet -

Viite -